

Priprema učenika za prvi razred

Što je važno kod pripreme djeteta za školu?

☺ **Dijete se mora pripremiti psihički i fizički** - dijete mora dostići određeni stupanj spoznajnog, čuvstvenog i socijalnog razvoja, mora imati razvijene određene kulturno higijenske i radne navike kako bi moglo izvršavati zadatke koje mu škola postavlja.

☺ **Razvijte pozitivne stavove djeteta prema školi i učitelju** - to znači da nikada nećete dijete plašiti školom niti mu prijetiti njegovom učiteljicom. O školi pričajte kao o mjestu na kome će dijete puno naučiti, postati pametnije, raditi zanimljive stvari. Ne graditi sliku idealnog učitelja već sliku realnog čovjeka koji pomaže djeci da nauče mnoge zanimljive stvari.

☺ **Naučite dijete na uspoređivanje i procjenjivanje** - dijete morate upoznati da će ga u školi ocjenjivati i uspoređivati s drugom djecom, ono ne smije ni pomisliti da će njegova uspješnost utjecati na vašu ljubav prema njemu. Naviknite dijete na situacije procjenjivanja. Uspoređujte ga povremeno s drugom djecom (da je neko dijete veće od njega, neko teže ili lakše) ali mu pritom uvijek pokažite da najviše volite njega.

☺ **Razvijte radne navike djeteta u izvršavanju školskih obveza**

- Odredite djetetu prostor za rad i učenje - vrlo je važno da dijete ima vrijeme i prostor za rad, na kome će moći u miru učiti i pisati svoje zadaće. Važno je da to bude uvijek isto vrijeme, da ga dijete doživi kao svoj prostor za rad, da na njemu nema puno sadržaja koji će odvlačiti njegovu pažnju.
- Priviknite dijete na sjedeći rad
- Naučite dijete na rad na papiru

☺ **Na vrijeme i u dobroj atmosferi izvršite tehničke pripreme**

- Na vrijeme obavijestite dijete o svim promjenama koje slijede: da će ostajati sam u kući, da će se sam kretati prometnicama i objasnite mu kako, da će se sam oblačiti za školu, da mora sam kontrolirati izvršenje nekih higijenskih navika i sl.
- Upoznajte ga s osobama koje će o njemu brinuti za vrijeme vaše odsutnosti
- Na vrijeme i u ugodnom ozračju nabavite potreban pribor i odjeću za školu - neka dijete sudjeluje u kupnji, zajedno s djetetom upisujte ime na knjige i bilježnice. Uključite dijete u sve aktivnosti.
- Uvježbajte s djetetom put do škole.
- Naučite dijete da znade svoju adresu stanovanja, da znade gdje mu roditelji rade i da znade brojeve telefona roditelja. Podajte mu mali adresar u kojem će te sve važne informacije napisati.
- Pažljivo planirajte godišnji odmor - ostavite si dane kako bi mogli otpratiti dijete u školu i dočekati ga po povratku iz škole.

Savjeti roditeljima

- ☉ razgovarajte o svim dilemama koje imate u svezi prijelaza djeteta iz vrtića u školu s odgojiteljima, voditeljem, stručnim timom ili ravnateljem vrtića,
- ☉ ako se bojite da vaše dijete nije pripremljeno za školu, razgovarajte s odgojiteljima o tome,
- ☉ posjetite prvi razred u osnovnoj školi i njihovu učiteljicu ili učitelja, ispričajte mu nešto o svom djetetu i programu vrtića u koji ide,
- ☉ saznajte što se očekuje od djece u prvom razredu, razgovarajte s djetetom o razlici između vrtića i škole,
- ☉ potaknite dijete da se osjeća ponosnim što kreće u školu,
- ☉ recite djetetu da će te mu pomoći u izvršavanju zadaća i da imate povjerenja u njegove sposobnosti,
- ☉ prisustvujte svakom pripremnom roditeljskom sastanku,
- ☉ ako se želite aktivno uključiti u program škole, ponudite svoj volonterski rad,
- ☉ osnujte, ili se pridružite, grupi roditelja za pomoć u školi; razgovarajte sa ravnateljem škole,
- ☉ sastanite se s roditeljima čija djeca su išla u isti vrtić u školi,
- ☉ pobrinite se da učitelj dobije procjene razvoja vašeg djeteta iz vrtića kako bi imao što bolju spoznaju o njemu,
- ☉ vratite se u vrtić i pomognite odgojiteljima da pripreme buduće roditelje za prijelaz njihove djece iz vrtića u školu,
- ☉ njegujte kod djeteta pozitivan stav o polasku u školu, o učenju i stjecanju novih znanja i vještina,
- ☉ njegujte i razvijajte kod djeteta samopouzdanje

Kako da se ublaži ovaj prijelaz, da postane bezbolniji? Kako da se dijete pripremi za zahtjeve škole?

Škola zahtjeva od djeteta razvijenu pažnju, zapažanje, pamćenje, dosjetljivost. U školi se mora prilagođavati jednostavnim (u početku za dijete teškim) pravilima ponašanja i rad: dijete mora biti pažljivo na satu, mora se naviknuti na uzdržanost, koncentraciju. Kako da pripreмимо budućeg đaka za ove nove zahtjeve?

To se najbolje postiže upravo kroz igru. Pomoću igre se mogu neprimjetno razvijati pažnja i pamćenje, opažanje. Kroz igru se razvija sposobnost djeteta da sluša i da čuje što govori učiteljica/učitelj, da gleda i vidi što on/ona pokazuje.

Što kaže psiholog. D: Elkonin: «Dijete je teško prisiliti da mirno sjedi za stolom, da ne smeta drugima. Njegovu pažnju svaki tren nešto odvlači, ono postavlja pitanja i znatiželjno je. Ali ako u igri treba mirno sjediti, ono to čini bez velikog napora. Ovo se može objasniti time što mu u igri pravilo nije nametnuto, to je njegovo pravilo...»

Igre za razvijanje pažnje

Dopuni riječ

Igra sastavljanja riječi na slogove priprema dijete za nastavu čitanja i pisanja. Za ovu igru dijete treba prvo uvježbati izgovor riječi po slogovima na svom imenu : Ma -ja, Mi-ro, a zatim na lakšim riječima: ma -ma, ba - ka, vo - da i sl.

Ova igra se odvija uz dobacivanje loptice. Roditelj kaže jedan ili dva sloga i baci loptu djetetu. Dijete treba da završi riječ i da samo, pošto kaže slog , baca loptu dalje. S toga roditelji uključite se i budite voditelj svom djetetu u procesu učenja.

Prepoznaj po zvuku

Nije lako naučiti djecu da uvijek slušaju i čuju. Za ovo su potrebna česta i sistematska vježbanja. Za vrijeme šetnji skrećite pažnju djeteta na raznovrsnost zvukova u prirodi , u šumi, pruge, gradu i najzad, u svom stanu.

Na ovaj način će dijete naučiti da osluškuje i analizira zvukove.

Iskoristi svaki trenutak

Dijete je već mnogo puta razgledavalo ilustracije u slikovnicama, enciklopedijama i knjigama i opisivalo što je na njima prikazano. U ovoj igri za razgledanje nepoznate slike daje se pola minute i u tijeku vremena slika se jednom - dvaput za kratko pokriva. Zadatak je djeteta da opiše što je na slici vidjelo.

Na taj način razvijamo djetetovu pažnju, njegov vokabular te logično zaključivanje.

Igra za razvoj moći opažanja

Omiljene razglednice

Igre sa slikama, razglednicama potiču razvoj pažnje, pamćenja, zapažanja.

Razglednice se rašire po stolu. Zadatak je djeteta da što prije i brže odgovori na pitanja. Pitanja se, naravno postavljaju u zavisnosti od sadržaja razglednice, postepeno sve teža i teža.

Npr. na kojoj razglednici ima više crvene ili plave boje?, Na kojoj više ljudi, biljaka ili životinja?, Gdje je prikazan rad, igra, sport? Objasni zašto tako misliš?

Kako do kvalitetnog učenja?

☺ Učiti je lakše ako dijete ima samoinicijativu - volju i povjerenje u sebe «ja to mogu, ja to hoću, ja to želim».

☺ Interes za učenje razvija se: postavljanjem jasnog cilja učenja, pronalaženje smisla u učenju i ponavljanje prethodnih znanja.

☺ Naučiti dijete da koristi pravilo «Što možeš danas ne ostavljaj za sutra»

☺ Da bi dijete naučilo novo, treba ponoviti staro.

☺ Učiti treba iz više izvora, knjiga, filmova za djecu, kazališnih predstava, životnih situacija...

☺ Učenje treba biti aktivno – postavljanje pitanja prije i poslije učenja, ponavljanja gradiva

☺ Ponavljanje i provjeravanje naučenog uz pomoć i bez literature razvija sigurnost u vlastito znanje.

Roditelji trebaju preuzeti ulogu voditelja u procesu učenja svog djeteta , samo će tako učenje postati zadovoljstvo a ne napor za dijete i za samog roditelja.

Ukoliko dosada niste ništa posebno radili na pripremi svog djeteta za polazak u školu, ne trebate se osjećati krivima, jer puno toga se može naučiti u par mjeseci pred polazak u školu. Pokušajte to shvatiti kao vašu «domaću zadaću». Nikako nemojte izvršavanje te zadaće ostavljati za prve dane škole.

*Najljepše je imati djecu,
Jer djeca su budućnost,
Ona su nada u bolje sutra,
Vjera da će ono što slijedi
Zaštititi starost.*

*Kad čovjek ima djecu
Onda je sve bolje, jer kad vas
Svi napuste,
Opet vam ostaju djeca...*

Siniša Glavašević